

Пожежа

Яків Щоголів

Прокіп настав, наступило і жниво:
Ось зажовтіла за нивою нива,
Ось поспіває і сиплеться колос...
Все схаменулося, все в один голос:
Годі нам, годі без діла лежати,
Ну за години косити та жати!
І піднялися, серпи посталили,
Справили коси, вози порядили;
Сало й пшоно в казаночки складали,
Воду в барила з криниць наливали...
Дома остались одні тільки діти:
Ніде їх людям з собою подіти.
Все потягло, що робити уміло,
На косовицю; село опустіло.
Гей, закипіла на нивах робота!
Косе і в'яже до поту біднота.
Косе і день вона, косе і другий,
Гнеться і в'ється, як гад од потуги.
Третього дні, як взялися за діло,
Сонце із неба ще більш запалило.
Варом їх варе... Коли ж огляділись,
Аж у селі їх немов закурилось...
Так і скипіли: ось вітер димочок
З хати на хату кида, як клубочок;
Далі, мов хмара, кругом почорніло, —
Все, чому можна, як в пеклі горіло...
Кинулись люди додому, а дома
Діло вже здійав огонь та солома.
Тільки одно там небоги й застали:
Попіл курився та печі стирчали...
Збув ти, сердешний, останню свитину
Та побивався на тую хатину,
Ви, молодички, не їли, не спали,
Ночі не спали — куделечки пряли.
Де твоя тая худоба, Маруся,
Що тобі дбали і мати й бабуса?
Де ваші діти маленькі поділись?

Лучче б ви, люди, на світ не родились!

1877